

B&W Adviesnota

Onderwerp	Aanpak verkeersveilige schoolomgeving
Zaaknummer	
B&W datum	23 april 2024
Naam steller	Medewerker team Ruimtelijke Ontwikkeling
Teammanager	Teammanager team Ruimtelijke Ontwikkeling
Portefeuillehouder	Erik van Daal

Besproken met portefeuillehouder?

Ja, met Erik van Daal op 16 april 2024

Openbaarheid

Ja, na het informeren van betrokkenen.

Bevoegd orgaan

B en W

Ter kennisname aanbieden aan Raad

Advies

1. De aanpak verkeersveilige schoolomgeving vast te stellen;
2. De beleidslijn verkeersveilige schoolomgeving uit 2007 in te strekken;
3. De raad te informeren over de aanpak verkeersveilige schoolomgeving via bijgevoegde raadsinformatiebrief.

Inleiding

Dagelijks gaan kinderen naar school en weer naar huis. We zien graag dat dit lopend of per fiets gebeurt. Maar gelet op de kwetsbaarheid van de jonge verkeerdeelnemers moet de schoolomgeving dan wel veilig zijn.

Beoogd resultaat

Met deze integrale aanpakken willen we samen met de scholen de schoolomgeving veiliger maken. Door het nemen van eventuele infrastructurele maatregelen, maar met name door in te zetten op gedragsverandering en verkeerseducatie. Hierbij staat het kind centraal.

Argumenten

1.1 De schoolomgeving is of voelt voor kinderen niet altijd veilig.

Dit komt omdat het in de directe omgeving van basisscholen rond het begin en einde van de schooltijd vaak druk en hectisch is.

1.2 De oude beleidslijn verkeersveilige schoolomgeving stamt uit 2007 en is vooral gericht op de fysieke inrichting van de school.

Je kunt de schoolomgeving nog zo goed inrichten, of het veilig is/voelt heeft met name met gedrag te maken.

1.3 Lopen en fietsen naar school is gezond en leert kinderen hoe ze zich veilig in het verkeer moeten begeven.

Dit in tegenstelling tot het halen en brengen van kinderen met de auto. Met deze aanpak willen we lopen en fietsen naar school stimuleren.

Kanttekeningen of risico's

N.v.t.

Communicatie

De raad wordt geïnformeerd middels bijgevoegde raadsinformatiebrief.

In december 2023 is er al gecommuniceerd over de deze aanpak. Wethouder Van Daal heeft op 18 december ook al de aftrap gegeven voor deze nieuwe aanpak bij basisschool De Hommel. Door vertrek van een medewerker is deze aanpak echter nooit vastgesteld.

Financiële gevolgen

Voor de aanpak verkeersveilige schoolomgeving is €50.000 beschikbaar voor de uitvoering.

Vervolgtraject besluitvorming

N.v.t.

Evaluatie

Na uitvoering blijven we met de scholen in gesprek om de schoolomgeving veilig te houden. Waar nodig kunnen we nieuwe interventies uitvoeren.

Bijlagen

1. Aanpak verkeersveilige schoolomgeving
2. Raadsinformatiebrief

Naslagwerk

N.v.t.

Ruimtelijke ontwikkeling
Raadhuisstraat 1
Postbus 500, 5800 AM Venray
Telefoon (0478) 52 33 33
Telefax (0478) 52 32 22
E-mail gemeente@venray.nl
Internet www.venray.nl
KvK-nummer 14132389

IBAN NL20 BNGH 028 5028 383 (belastingen)
IBAN NL11 BNGH 028 5008 757 (algemeen)
BIC BNGHNL2G

De leden van de gemeenteraad Venray

Datum 23 april 2024

Behandeld door Judith van der Wel

Ons kenmerk

Datum uw brief

Pagina 1 van 1

Uw kenmerk

Onderwerp Aanpak verkeersveilige schoolomgeving

Beste leden van de raad,

Dagelijks gaan kinderen naar school en weer naar huis. We zien graag dat dit lopend of per fiets gebeurt. Maar gelet op de kwetsbaarheid van de jonge verkeerdeelnemers moet de schoolomgeving dan wel veilig zijn.

Graag informeren wij u over de aanpak verkeersveilige schoolomgeving (zie bijlage). Met deze integrale aanpakken willen we samen met de scholen de schoolomgeving veiliger maken. Door het nemen van eventuele infrastructurele maatregelen, maar met name door in te zetten op gedragsverandering en verkeerseducatie. Hierbij staat het kind centraal.

De komende jaren gaan we in gesprek met alle scholen. Waarbij we de prioriteit leggen bij de scholen aan doorgaande wegen. In gesprek met de scholen bekijken we wat nodig is om de schoolomgeving veiliger te maken. Dit pakken we vervolgens samen met de scholen op. Daarna blijven we met de scholen in gesprek om de schoolomgeving ook in de toekomst veilig te houden.

Wij reken er op u hiermee voldoende te hebben geïnformeerd.

Met vriendelijke groet,

Het college van burgemeester en wethouders,

de burgemeester,

de secretaris,

M.C. Uitdehaag

E.G.J. Voorn

AANPAK

VERKEERSVEILIGE SCHOOLOMGEVING

Titel document Aanpak verkeersveilige schoolomgeving

In opdracht van Gemeente Venray

Status Definitief

Datum 16-4-2024

Auteur Ton Peeters

Inhoud

Voorwoord	5
1. Samenwerken aan een veilige schoolomgeving	7
1.1. Doel	7
1.2. De positie van het kind	7
1.3. Samenwerking	7
1.4. Integrale aanpak	8
2. De inrichting van de schoolomgeving	9
2.1. Wensbeeld verkeersveilige schoolomgeving	9
2.2. Toets per school	11
2.3. Verkeersbrigadiers	11
3. Bewustwording en gedragsverandering	13
3.1. Campagnes	13
3.2. Schoolstraat	13
3.3. Project ZEBRA	14
3.4. Interventies	14
4. Verkeerseducatie	15
4.1. Verkeersactieve school	15
4.2. Maatwerk	15
5. Veilig naar school	17
5.1. Voordelen lopen en fietsen	17
5.2. School-thuisroutes	17
5.3. Praktisch verkeersexamen	17
6. Uitvoeringsprogramma	19

**WIJ GAAN
WEER NAAR
SCHOOL**

www.veiligopweg.info

**VEILIG
OP WEG**

Voorwoord

Voor de gemeente Venray is een veilige schoolomgeving een belangrijk uitgangspunt binnen haar verkeersveiligheidsbeleid. In 2007 werd al de beleidslijn *Verkeersveilige schoolomgeving* opgesteld, die vooral was gericht op de fysieke inrichting van de schoolomgeving.

In de directe omgeving van basisscholen is het rond het begin en einde van de lestijden vaak druk en hectisch. Dit betekent dat het voor de schoolgaande kinderen niet altijd veilig is of veilig aanvoelt. Dat kan te maken hebben met de inrichting van de omgeving of de ligging van de school. Vaak ligt de oorzaak ook in het gedrag van automobilisten waarbij de brengende en halende ouders een prominente rol vervullen.

Daarom gaat de nieuwe *Aanpak verkeersveilige schoolomgeving* een stapje verder en sluit deze meer aan bij het huidige tijdsbeeld waarin we ook sturen op zelfredzaamheid en eigen verantwoordelijkheid. Het is een integrale aanpak die gebaseerd is op samenwerking. Er wordt rekening gehouden met de unieke situatie per school; herkenbaarheid en maatwerk gaan hierbij hand in hand. Verder spelen gedragsverandering en verkeerseducatie een belangrijke rol. Bij dit alles staat de meest kwetsbare verkeersdeelnemer centraal; het kind.

1. Samenwerken aan een veilige schoolomgeving

Dit document is opgesteld vanuit het belang van het kind dat naar school gaat. De kwetsbaarheid van deze verkeersdeelnemer is meteen een antwoord op de waarom-vraag van de nut en noodzaak van een veilige schoolomgeving. Vervolgens dienen de vragen zich aan wie hierbij betrokken wordt en op welke manier onze doelen gerealiseerd kunnen worden.

1.1. Doel

Het doel van de aanpak is tweeledig.

1. De schoolomgeving is prettig en veilig voor kinderen en andere verkeersdeelnemers
2. Er gaan meer kinderen met de fiets of te voet naar school

1.2. De positie van het kind

Kinderen in de basisschoolleeftijd zijn kwetsbare verkeersdeelnemers. Hun cognitieve, perceptuele en motorische vaardigheden zijn nog onvoldoende ontwikkeld om alles in het verkeer te overzien. Ook hebben ze moeite met complexe verkeerstaken, zoals het inschatten van snelheid, afstand en wanneer het veilig is om over te steken. Als zelfstandige verkeerdeelnemer is hun rol bovendien beperkt tot die van voetganger of fietser, en dat zijn al de meest kwetsbare vervoerswijzen. De kwetsbaarheid van kinderen kan een extra risico vormen tijdens de drukke schoolspits. Die verkeerspiek rond een basisschool is hevig en kort; twee keer per dag een kwartier. Daarbij zien we een intensieve menging van snel- en langzaam verkeer binnen een relatief klein gebied rondom school. Voetgangers, fietsers, auto's, volwassenen en kinderen komen allemaal tegelijk samen. Hierdoor kunnen kinderen in conflict komen met andere verkeersdeelnemers. Ook de geringe lengte van kinderen speelt een rol. Ze kunnen niet goed zichtbaar zijn door auto's die op de rijbaan of stoep staan geparkeerd.

1.3. Samenwerking

De oplossing voor een veilige schoolomgeving bestaat uit een mix van maatregelen op het vlak van ruimtelijke ordening, inrichting van de omgeving, gedrag, educatie en handhaving. Voor het realiseren van oplossingen is samenwerking nodig met diverse partijen met een heldere opvatting van ieders rol.

Ouders. Een deel van de ouders veroorzaakt de problemen; een ander deel ondervindt hier hinder van. Uit deze laatste groep komt vaak het initiatief om naar een oplossing te zoeken. Ouders vormen dus geen homogene groep. Ouders spelen een belangrijke rol bij het leren in het verkeer en zijn zich heel bewust van hun voorbeeldrol.

Kinderen bekijken de situatie letterlijk en figuurlijk vanuit een ander perspectief. Ze ervaren andere knelpunten dan volwassenen. Daar waar ouders nog weleens sociaal wenselijke antwoorden geven op vragen, geven kinderen eerlijke antwoorden. Stel de vraag hoe kinderen naar school komen daarom altijd aan kinderen. Betrek kinderen bij de aanpak. Zij geven waardevolle informatie, kunnen de situatie 'onderzoeken' of helpen bij de uitvoering. Ze vormen bij een gedragsaanpak de perfecte ambassadeurs richting ouders en automobilisten.

Scholen zijn verantwoordelijk voor het verkeersonderwijs. Zij onderhouden contact met ouders en nemen initiatief bij problemen. Ze kennen de eigen schoolomgeving goed en zijn de oren en ogen rondom school.

Omwonenden en omliggende bedrijven kunnen hinder ondervinden dan wel veroorzaken. In die hoedanigheid kunnen ze een (gespreks)partner zijn voor de school of de gemeente.

De gemeente is verantwoordelijk voor de openbare ruimte en daarmee voor de fysieke inrichting van de omgeving van de school. Verder kan zij een ondersteunende en adviserende rol spelen bij de aanpak voor een veilige schoolomgeving en eventuele maatregelen op maat. Met het project *Veilig op Weg* richten we ons op het gedrag van verkeersdeelnemers. Het gemeentelijke projectteam begeleidt de uitvoering van campagnes, acties en interventies in de schoolomgeving.

Team handhaving kan ondersteuning bieden bij acties en interventies gericht op gedrag.

De politie is verantwoordelijk voor de handhaving van verkeersregels, maar hebben vaak andere prioriteiten dan de schoolomgeving.

Maatschappelijke organisaties als VVN en het ROVL hebben tools beschikbaar en bieden ouders en scholen ondersteuning. Ook de Fietsersbond en de lokale vrijwilligersorganisatie Smile denken graag mee.

1.4. Integrale aanpak

De aanpak om tot een veilige schoolomgeving te komen verloopt altijd integraal. Dat gebeurt op meerdere manieren. De verkeersveiligheid is natuurlijk leidend, maar daarnaast worden ook thema's als leefbaarheid, duurzaamheid en gezondheid meegenomen. Binnen de gemeentelijke organisatie kunnen ook meerdere disciplines aanhaken om tot een goede inrichting van de schoolomgeving te komen. Tot slot wordt ook altijd gezocht naar koppelkansen om verbindingen te maken tussen actuele onderwerpen en thema's.

2. De inrichting van de schoolomgeving

De basis van een veilige schoolomgeving vormt de inrichting van het gebied rond de school. Om tot een goede en veilige omgeving te komen volgen we een stappenplan.

1. Wensbeeld verkeersveilige schoolomgeving - beschrijven van het na te streven wensbeeld
2. Toets per school – inventarisatie van mogelijkheden om tot wensbeeld te komen
3. Generieke of specifieke maatregelen - maatregelenpakket om het wensbeeld te realiseren

2.1. Wensbeeld verkeersveilige schoolomgeving

Het na te streven wensbeeld is een inrichting die samen met haar gebruikers zorgt voor een zo veilige mogelijke schoolomgeving voor elke school.

Schoolzone

In de gemeente Venray wordt de omgeving van scholen uniform en herkenbaar ingericht. Dat gebeurt met het instellen van een schoolzone. De grenzen van de zone worden aangeven met;

- borden met de tekst schoolzone aan beide zijden van de weg. De borden hebben de vorm van waarschuwborden (driehoek met punt naar boven) en zijn in geel uitgevoerd;
- markering met tekst SCHOOL over de volle breedte van de rijbaan.

Afb. 2.1. Schoolzone bij basisschool De Bongerd in Venray

Straatmeubilair voor schoolzones

Aanvullend hierop kan opvallend straatmeubilair ingezet worden dat speciaal voor schoolomgevingen is ontwikkeld. Hierbij kunnen we gebruiken maken van palen en hekjes. De reguliere gele schoolzoneborden worden op de palen geplaatst. De herkenbare en kleurrijke referentiepunten maken kinderen en volwassenen bewust van risico's en aandachtspunten. Een voorbeeld hiervan zijn de draaihekken voor de schoolstraat bij de Petrus Bandenschool (zie pag. 14 – afb 3.1.)

Voor de inzet van dit straatmeubilair gelden de volgende criteria. We kunnen het inzetten als één of meerdere van onderstaande criteria voldoet. Als de school ligt;

- aan een gebiedsontsluitingsweg met een snelheidsregime van 30 km/u of 50 km/u;
- aan een weg met een voertuigintensiteit van meer dan 2500 motorvoertuigen per etmaal;
- aan een weg die intensief gebruikt wordt door vracht- en/of landbouwverkeer.

Maatregelen als maatwerk

Verder zijn er aanvullende maatregelen die kunnen bijdragen aan het individuele wensbeeld per school. Deze moeten gezien worden als maatwerk, omdat ze niet bij elke school ingezet kunnen worden. Er kunnen meerdere maatregelen op dezelfde locatie ingezet worden, een combinatie van maatregelen kan een versterkend effect hebben.

Kenmerk schoolomgeving	Toelichting
Schoolzone met adviessnelheid 15- of 30 km	Een verlaagde adviessnelheid bevordert de verkeersveiligheid. Een adviessnelheid van 15 km/u kan ingezet worden in een 30 km-zone; 30 km/u is een mogelijkheid op een 50 km-weg.
Veilige oversteekplaatsen	Gemotoriseerd verkeer rijdt met een lage snelheid. De oversteek is niet te breed of uitgevoerd met middeneiland. Kinderen hebben goed zicht op naderend verkeer en andersom; automobilisten hebben zicht op overstekende kinderen. Dat betekent dus geen geparkeerde auto's in de buurt van een oversteek.
Parkeer- en stilstaanverbod	Parkeren en stil laten staan van auto's is niet toegestaan; hele dag of alleen gedurende in- en uitgaan van de school.
Kiss and ride (K+R)	Locatie waar ouders kinderen kunnen afzetten; ter regulering. Deze maatregel heeft geen juridische borging.
Snelheidsremmende maatregelen	Fysieke maatregelen die de snelheid remmen zoals drempels, paaltjes en wegversmallingen bevorderen in het algemeen de verkeersveiligheid. Er wordt wel altijd gekeken in hoeverre deze inpasbaar zijn dan wel een toegevoegde waarde hebben.
Autovrij – schoolstraat (zie ook par. 3.3., pag. 13)	Autoverkeer niet toegestaan, permanent of enkele uren per dag. Waarschijnlijk is dit bij veel scholen niet mogelijk.

Tabel 2.2. Mogelijk maatregelen rond school

Buiten deze lijst zijn er wellicht nog andere maatregelen mogelijk om op een specifieke locatie de verkeersveiligheid te verbeteren. Hierbij wordt altijd gekeken naar kansen bijv. in combinatie met gepland groot (wegen)onderhoud of grootschalige ontwikkelingen.

2.2. Toets per school

De toets heeft als doel om tot een zo veilig mogelijke inrichting te komen per school. Dit gebeurt met een inventarisatie van de mogelijkheden om tot het wensbeeld (par. 2.1.) te komen. Dit is geen generiek beeld, maar een beeld dat past bij de betreffende school.

In 2024 wordt gestart met uitvoeren van toetsen bij een aantal scholen. In 2025/2026 volgen de overige scholen. De directie van de school en de verkeerouder(s) wordt van tevoren gevraagd naar eventuele knelpunten. Deze kunnen betrekking hebben op zowel de inrichting van de schoolomgeving als het gedrag van ouders en kinderen. De toets wordt gezamenlijk uitgevoerd en bestaat uit een observatie, een rondgang en een afrondend gesprek. Daarnaast wordt het gedrag van de weggebruikers besproken en de inzet van verkeerseducatie. De school ontvangt vervolgens een terugkoppeling van de gemeente. Als een vervolgtraject is overeengekomen dan wordt hiervoor een planning en tijdpad opgesteld. Het kan hierbij gaan om relatief kleine maatregelen als het instellen van een verbod om stil te staan. Het is ook mogelijk dat het bijv. een gezamenlijk wens is om een beveiligde voetgangersoversteekplaats aan te leggen. Uiteindelijk ontstaat een goed beeld van de actuele situatie op een school en de eventuele opgave die er ligt. Daarna blijft er contact met de school, o.a. via de halfjaarlijkse netwerkoverleggen.

2.3. Verkeersbrigadiers

Een verkeersbrigade kan een belangrijk onderdeel zijn van verkeersveilige schoolomgeving. Op dit moment zijn er enkele scholen die een verkeerbrigade hebben om kinderen veilig te helpen oversteken. Helaas is hier de laatste jaren een dalend trend te zien in de animo hiervoor.

De schoolleiding en verkeersouders bepalen zelf of zij verkeersbrigadiers in willen zetten. Dat hangt uiteraard af van de schoolomgeving en de toegevoegde waarde van verkeersbrigadiers hierin. Als gemeente stimuleren wij de inzet en geven ondersteuning. We kunnen samen de omgeving bekijken en vervolgens een advies uitbrengen. Dit kan een onderdeel zijn van de toets per school (par. 2.2.)

De gemeente Venray biedt ondersteuning voor de inzet van verkeerbrigadiers, voor de opleiding en voor een presentje, een gezamenlijk uitje of extra materialen. Daarnaast verzorgt de gemeente ook de jaarlijkse aanstelling van verkeersbrigadiers.

Afb. 2.2. Verkeersbrigadiers in actie

MIJN VEILIGE
SCHOOL
OMGEVING

3. Bewustwording en gedragsverandering

In ons streven naar een verkeersveilige leefomgeving speelt gedrag een belangrijke rol. Met het project Veilig op Weg richt de gemeente Venray zich nadrukkelijk op bewustwording en gedrag. Binnen een schoolomgeving is de objectieve problematiek en het gevoel van onveiligheid vaak terug te voeren op het gedrag van de ouders. Uiteraard hebben we ook te maken met de schoolgaande kinderen en de passanten; het doorgaande verkeer. Deze even complexe als chaotische situatie vergt een integrale aanpak waarbij fysieke maatregelen gecombineerd worden met een gedragsaanpak.

3.1. Campagnes

Een gedragsveranderingstraject loopt vaak via een campagne. Die strekt zich uit over een afgebakende periode; meestal een maand. Dit heeft te maken met de attentiewaarde. Een boodschap langs de weg in de vorm van (sandwich)borden blijft gedurende een relatief korte tijd opvallen. Na enkele weken gaan de campagneborden in de optiek van de weggebruiker deel uitmaken van het reguliere straatmeubilair en vindt de boodschap minder opvolging. In de gemeente Venray kennen we twee verschillende schoolcampagnes die specifiek gericht zijn op scholen en scholieren.

Wij gaan weer naar school

Deze campagne wordt ingezet aansluitend aan schoolvakanties. Gedurende deze vakanties zijn er geen verkeersbewegingen van en naar de scholen en ook de schoolomgevingen zijn rustig. Weggebruikers wennen na enkele weken aan deze situatie. Als de scholen weer beginnen dan worden weggebruikers met de campagne geattendeerd op de hernieuwde aanwezigheid van scholieren, op de fiets of te voet. De campagne wordt ingezet na een vakantie van minimaal twee weken, te weten de zomer-, kerst- en voorjaarsvakantie.

Mijn veilige schoolomgeving

Deze campagne wordt bij voorkeur niet solitair ingezet; het heeft meer de functie van een paraplu campagne. Er is een maand lang extra aandacht voor de verkeersveiligheid rond de school met sandwichborden in de omgeving van de school. Binnen deze periode worden door de schoolleiding, (verkeers)ouders en de gemeente gerichte acties en interventies opgezet. De invulling van de campagne is dus altijd maatwerk en gericht op de specifieke situatie rond een school.

3.2. Schoolstraat

Aan het begin en einde van de schooldag ontstaat in de straat voor de ingang van de school vaak een gevaarlijk samenspel van auto's, fietsers en voetgangers. Daarbij is sprake van een vicieuze cirkel: steeds meer ouders brengen hun kind met de auto naar school, want de omgeving van de school wordt steeds onveiliger, omdat steeds meer ouders hun kind met de auto naar school brengen.

De schoolstraat kan de vicieuze cirkel doorbreken: de weg voor de (basis)school wordt tijdelijk afgesloten voor gemotoriseerd verkeer. Dat gebeurt op schooldagen tijdens het starten van de schooldag en tijdens het eindigen van de schooldag. Er moet wel rekening gehouden het snelheidsregime (maximaal 30 km/uur) en de verkeersstructuur in de wijk. Ook een goede juridische borging is essentieel (zie ook [CROW Nieuws - CROW](#)).

De totstandkoming van de schoolstraat is een co-creatie van de school, de buurt en de gemeente. Draagvlak onder buurtbewoners is heel belangrijk: niet alleen voor het fysiek afsluiten van (een deel van) de straat, maar ook voor eventuele aanvullende maatregelen.

Afb. 3.1. Schoolstraat met draaihek bij de Petrus Bandenschool

3.3. Project ZEBRA

Op zebrapaden is vaak sprake van schijnveiligheid, omdat automobilisten niet altijd stoppen voor voetgangers die de weg over willen steken. Het project ZEBRA vraagt aandacht voor de verkeersveiligheid op deze plaatsen en richt zich hierbij op de meest kwetsbare groep; kinderen.

De basis voor dit project is een levensgroot educatief kunstwerk. De opvallende verschijning is een echte blikvanger voor passerende automobilisten. Hiermee zorgt het voor extra attentie voor het zebrapad. Voor kinderen is er leuk stukje algemene informatie en gerichte verkeerseducatie in verwerkt. Hierbij wordt een parallel getrokken tussen de dieren- en mensenwereld daar waar het gaat om rekening houden met elkaar.

ZEBRA wordt aan scholen binnen onze gemeente aangeboden. Naast het plaatsen van de zebra worden ook informatiekaarten verstrekt die uitgedeeld kunnen worden aan leerlingen.

3.4. Interventies

Naast eerder genoemde campagnes en projecten is ook maatwerk mogelijk bij een school. Dat wordt gedaan met zogenaamde (gedrags)interventies. Hierbij wordt op een gerichte manier het gedrag van mensen beïnvloed om een geconstateerd probleem op te lossen. Grofweg zijn er vier typen gedragsinterventies. Deze kunnen langs elkaar gebruikt worden.

- Informeren, overtuigen en trainen
- Regels vaststellen (eventueel in combinatie met handhaving)
- Belonen of beboeten; eerstgenoemde werkt meestal het beste
- Nudging; stimuleren van gewenst gedrag door kleine duwtjes

Een interventie wordt opgezet op initiatief van de school. De gemeente speelt een ondersteunende rol. Bij voorkeur worden ook leerlingen en ouders hierbij betrokken.

4. Verkeerseducatie

Onder verkeerseducatie verstaan we elke vorm van formeel of informeel onderwijs dat zich richt op het aanleren en verbeteren van kennis, inzicht, vaardigheden en attitudes die noodzakelijk zijn voor een veilige verkeersdeelname, inclusief de wil om veilig aan het verkeer deel te nemen (bron: SWOV). Het aanbod aan verkeerseducatie loopt via de verkeersactieve school. In specifieke gevallen kan de gemeente Venray maatwerk aanbieden.

4.1. Verkeersactieve school

Provincie Limburg en de gemeenten in Limburg willen de verkeersveiligheid gezamenlijk verbeteren. Om de kwetsbare en onervaren deelnemers te stimuleren zich veilig in het verkeer te gedragen is de aanpak Verkeersactieve school ontwikkeld. Een verkeersactieve school is een school die in alle groepen/leerjaren aandacht besteedt aan theoretische en praktische verkeerseducatie en oog heeft voor een verkeersveilige schoolomgeving en school-thuisroutes. Op dit moment doen alle scholen in de gemeente Venray hieraan mee. In het kader hiervan wordt aan leerlingen in het (speciaal) basisonderwijs, voortgezet onderwijs en voortgezet speciaal onderwijs verkeerseducatie aangeboden door de provincie.

Om dit doel te bereiken stellen de provincie en gemeenten aan alle Limburgse scholen gratis verkeerseducatieprojecten en materialen ter beschikking passend bij doelgroep via een digitale omgeving. Binnen dit project hebben alle partijen een eigen verantwoordelijkheid.

- De provincie zorgt via het ROVL voor een breed aanbod aan verkeerseducatie, regelt de aanvragen van scholen en onderhoudt het contact met scholen. De gemeente betaald hieraan mee.
- De scholen stellen een eigen verkeerscoördinator aan, nemen deel aan de netwerkoeverleggen en evalueren de educatieprojecten.
- De gemeente zorgt voor een verkeersveilige schoolomgeving en is aanwezig bij de netwerkoeverleggen.

4.2. Maatwerk

De verkeersactieve school kent een uitgebreid aanbod aan verkeerseducatieprojecten. Het is echter mogelijk dat een school aandacht wil besteden aan een specifieke locatie; een fietsroute, een voetgangersoversteekplaats of een verzamelplek voor ouders. Dan is maatwerk mogelijk met behulp van de gemeente. De school heeft de leiding en de gemeente heeft de rol van facilitator.

Dit maatwerk kan uitgevoerd worden door de gemeente zelf; het is ook mogelijk dat een specifiek project wordt ingekocht.

**LET
OP
MIJ!**

www.veiligopweg.nl

5. Veilig naar school

De schoolomgeving is het eind- en vertrekpunt van de school-thuisroute. Twee derde van alle kinderen gaat begeleid of zelfstandig te voet of met de fiets naar school. Ongeveer 30% van de leerlingen wordt met de auto gebracht. Dat laatste heeft niet alleen een negatief effect op de verkeersveiligheid in de schoolomgeving; het leidt ook tot knelpunten op het gebied van gezondheid, duurzaamheid en verkeersveiligheid.

5.1. Voordelen lopen en fietsen

Lopen en fietsen naar school levert veel voordelen op. Hieronder een opsomming van de belangrijkste pluspunten.

- Kinderen leren om zelfstandig aan het verkeer deel te nemen.
- De eigen omgeving is de beste manier om veilig verkeersgedrag te leren.
- Jong geleerd is oud gedaan: als kinderen jong leren om te lopen en te fietsen, is het waarschijnlijker dat ze dit op latere leeftijd ook doen.
- Het helpt inactiviteit en obesitas te voorkomen.
- Het voorkomt veel korte autoritten.
- Als kinderen eerder zelfstandig naar school kunnen, wordt de 'ochtendspits thuis' rustiger.

De gemeente Venray zet de komende jaren in op verkeersveiligheid, met name voor kwetsbare verkeersdeelnemers als de fietser. Ook vitaliteit en gezondheid hebben aandacht, bijv. in de netwerkorganisatie Venray Beweegt. Daarom blijven we met scholen in gesprek om met verkeerseducatie en gedragsverandering het gebruik van de auto te ontmoedigen bij ouders en het lopen en fietsen door scholieren te stimuleren.

5.2. School-thuisroutes

De routes die kinderen gebruiken van en naar school zijn binnen onze gemeente al goed in kaart gebracht. Dit betekent ook dat knelpunten snel aan de oppervlakte komen en voortvarend aangepakt kunnen worden. Binnen de netwerkennota en de uitvoering van civiele werken is de veiligheid van fietsers een belangrijk uitgangspunt. Dit is ook opgenomen in het collegeprogramma en in de visie van Trendsportal.

5.3. Praktisch verkeersexamen

Leerlingen van basisschool leggen eenmalig een theoretisch verkeersexamen af. Tijdens het praktisch verkeersexamen wordt getoetst of zij de theorie goed kunnen toepassen in het echte verkeer. Het examen wordt door de gemeente gefaciliteerd in de vorm van uitgezette fietsroutes. De examens werden tot dusver altijd afgenomen door Veilig Verkeer Nederland (VVN) in samenwerking met scholen en (verkeers)ouders. Sinds het opheffen van de vrijwilligersorganisatie wordt dit gedaan door professionele medewerkers van VVN. Op dit moment onderzoeken we of het mogelijk is om dit binnen onze eigen organisatie op te pakken. Voorop staat dat het examen vanwege het grote belang gecontinueerd wordt.

ZET JE
LICHT AAN!

6. Uitvoeringsprogramma

De aanpak verkeersveilige schoolomgeving is niet alleen maar een handleiding om tot een veilige openbare ruimte rond scholen te komen. Het is ook een 'call to action'. De gemeente Venray hanteert al een pro-actief beleid richting scholen. Dit document moet leiden tot een structurele aanpak waarbij we intensief samenwerken met alle belanghebbenden om een veilige omgeving voor onze kinderen te creëren.

Naam school	Naam kern	Toelichting
Bongerd, De	Venray	Toets wordt uitgevoerd in 2025
Coninxhof	Venray	Schoolomgeving meenemen in plannen nieuwbouw
Eigenwijs	Oirlo	Toets wordt uitgevoerd in 2024
Focus-Spectrum	Venray	Schoolomgeving wordt meegenomen in plannen nieuwbouw
Hommel, De	Venray	Toets wordt momenteel uitgevoerd. Afronding Q2 2024
Keg, De	Venray	Schoolomgeving wordt meegenomen in plannen nieuwbouw
Klimboom, De	Venray	Toets samen met Montessorischool in najaar 2024
Krokedaris	Venray	Toets wordt uitgevoerd in 2026
Kruudwis, De	Venray	Toets wordt uitgevoerd in 2025
Lier, De	Merselo	Nieuwbouw is net gereed – geen toets
Meent, De	Leunen	Toets wordt uitgevoerd in 2025
Meulenbeek, De	Oostrum	Toets wordt uitgevoerd in najaar 2024
Montessorischool	Venray	Toets samen met De Klimboom in najaar 2024
Peddepoel, De	Wanssum	Toets wordt uitgevoerd in 2024
Petrus Banden	Venray	Schoolstraat aangelegd in 2023. Geen nieuwe toets nodig
Raayland College	Venray	Schoolomgeving is onderdeel van nieuwbouw Focus-Spectrum
Sint Anna	Blitterswijk	Toets wordt uitgevoerd in 2025
St. Oda	Ysselsteyn	Toets wordt uitgevoerd in 2025

Tabel 6.1. Lijst met scholen

Toets

We starten met het toetsen van schoolomgevingen in 2024. Niet alle scholen kunnen in 1 jaar bezocht worden. Daarom zullen we ook in 2025 en 2026 in gesprek gaan met scholen om tot een verkeersveilige schoolomgeving te komen. De toets per school wordt verder toegelicht in par. 2.2. op pagina 11. De toets wordt eenmalig uitgevoerd en dient als vertrekpunt om tot een optimaal ingerichte schoolomgeving te komen waarin gedrag en verkeerseducatie volwaardige elementen zijn.

Monitoring

Uiteraard blijven we na de toets de vinger aan de pols houden. In eerste instantie ligt het initiatief bij de school. Als gemeente zorgen we voor korte lijntjes waarbij onze verkeerscoördinator altijd bereikbaar is voor vragen. Daarnaast is er ook nog een fysieke ontmoeting tussen gemeente en scholen tijdens de halfjaarlijkse netwerkoeverleggen.

Financiële onderbouwing

Afhankelijk van de uitkomsten van een toets kunnen kleine maatregelen betaald worden uit reguliere budgetten. Moet er meer gebeuren in de schoolomgeving dan worden financiële middelen gevraagd via de begrotingscyclus.

Eindstreep en vervolg

Zoals uit de planning blijkt worden alle toetsen uiterlijk in 2026 uitgevoerd. Dit betekent niet dat er daarna geen wensen of uitdagingen meer liggen. In dit vervolg zal deze aanpak als leidraad blijven gelden om te komen tot een verkeersveilige omgeving bij elke school binnen onze gemeente.